

POMOC CUDZOZIEMCOM

AKTY PRAWNE

Zasady przyznawania pomocy cudzoziemcom regulują niżej wymienione akty prawne:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (Dz. U. z 2019 r. poz. 1946).

MIEJSCE UDZIELANIA POMOCY

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie, ul. Gen. Józefa Hallera 5, 82-500 Kwidzyn

POMOC NA ZASADACH OGÓLNYCH

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Pomoc w związku z uzyskaniem zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany

Cudzoziemcy, którzy uzyskają w Rzeczypospolitej Polskiej zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany posiadają prawo do pomocy w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego.

Pomoc cudzoziemcom, w stosunku do których istnieje domniemanie, że są ofiarami handlu ludźmi

Cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w stosunku do którego istnieje domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 Kodeksu karnego, lub na podstawie zezwolenia, na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki:

- przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- podjął współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego,
- zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego

przysługuje prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego.

POMOC INTEGRACYJNA

Cudzoziemiec, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu połączenia się z rodziną i jest członkiem rodziny cudzoziemca posiadającego status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, ma prawo skorzystać z pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji. Pomoc ta udzielana jest zgodnie z miejscem zamieszkania cudzoziemca w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny.

Wniosek o przyznanie pomocy w ramach indywidualnego programu integracji powinien zawierać:

- pisemną deklarację cudzoziemca o zamiarze zamieszkania na terenie określonego województwa,
- pisemne oświadczenie, że z podobnym wnioskiem cudzoziemiec nie zwrócił się na terenie innego województwa,
- pisemne oświadczenie o gotowości przystąpienia do uzgodnionego programu integracji.

W przypadku cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, do wniosku należy dołączyć kopie:

- decyzji o nadaniu statusu uchodźcy,
- dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej,
- karty pobytu wydanej w związku z nadaniem statusu uchodźcy.

W przypadku cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą, do wniosku należy dołączyć kopie:

- decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, w której udzielono cudzoziemcowi ochrony uzupełniającej,
- karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej. W przypadku cudzoziemca, który przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu połączenia się z rodziną, do wniosku należy dołączyć kopie:
- decyzji o zezwoleniu na pobyt czasowy udzielonym w związku z przebywaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu połączenia się z rodziną,
- karty pobytu wydanej w związku z przebywaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu połączenia się z rodziną.

Cudzoziemiec dołącza do wniosku także inne dokumenty będące w jego posiadaniu, które mogą pomóc w opracowaniu programu integracji.

Świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy i ochroną uzupełniającą

Pomoc dla cudzoziemca udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i obejmuje ona:

1. świadczenia pieniężne w wysokości od **647 zł** do **1376 zł** (stan na dzień 21.10.2021 r.) miesięcznie na osobę przeznaczone na:
 - a. utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,
 - b. pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego,

Od 01.01.2022 r. świadczenie wzrośnie do kwoty od **721 zł** do **1450 zł**

2. opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
3. pracę socjalną,
4. poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne;
5. udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi,
6. inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

Zakres pomocy i zobowiązań w związku z zawartym indywidualnym program integracji

Indywidualny program integracji uzgadniany jest z cudzoziemcem, a następnie akceptowany przez wojewodę. Program zawiera wysokość, zakres i formy pomocy w zależności od indywidualnej sytuacji cudzoziemca i jego rodziny oraz zobowiązuje cudzoziemca w szczególności do:

- zameldowania się w miejscu zamieszkania,
- zarejestrowania się w urzędzie pracy w terminie ustalonym w programie oraz aktywnego poszukiwania pracy,
- uczestnictwa w kursach języka polskiego, w przypadku gdy zachodzi taka potrzeba,
- współdziałania oraz kontaktowania się z realizatorem programu w ustalonych terminach (nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu),

- podejmowania uzgodnionych działań wynikających z indywidualnej sytuacji życiowej,
- przestrzegania zobowiązań przyjętych w programie.

Zmiana miejsca zamieszkania

Cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę, dlatego niezgodniona zmiana wskazanego miejsca zamieszkania w okresie trwania indywidualnego programu integracji oznacza rezygnację z realizacji programu. Ustawodawca jednak przewidział sytuacje uzasadniające zmianę miejsca zamieszkania na teren innego powiatu, a są to:

- podjęcie pracy z możliwością zamieszkania,
- uzyskanie mieszkania,
- łączenie rodzin w sytuacji, jeśli rodzina mogłaby wspólnie zamieszkać,
- konieczność specjalistycznego leczenia, wymagająca zmiany miejsca zamieszkania (dotyczy to cudzoziemca oraz członków rodziny).

Wstrzymanie pomocy

Pomoc dla cudzoziemca może zostać wstrzymana w przypadku:

- niewykonywania zobowiązań przyjętych w indywidualnym programie integracji, w tym nieusprawiedliwionej nieobecności na kursach nauki języka polskiego,
- wykorzystywania pomocy niezgodnie z celem przyznania,
- udzielenia nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji,
- pobytu w zakładzie opieki zdrowotnej powyżej 30 dni,
- wszczęcia postępowania karnego - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Odmowa pomocy

Pomocy dla cudzoziemca odmawia się w przypadku, gdy:

- po wstrzymaniu pomocy cudzoziemiec ponownie nie wykonuje uzgodnień indywidualnego programu integracji, wykorzystuje pomoc niezgodnie z celem oraz udziela nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji,
- cudzoziemiec został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne,
- pozbawienia statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.